

Dosarul nr. 3ra-1366/22
2-21064674-01-3ra-29122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Întreprinderii cu Capital Străin „Bulgari Winery” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative
individuale defavorabile

împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat și menținută hotărârea din
9 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost
admisă parțial

constată:

La 30 aprilie 2021, ÎCS „Bulgari Winery” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor
administrative individuale defavorabile.

În motivarea acțiunii a invocat că la 19 februarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat
a întocmit un act de control fiscal, prin care a constatat că ÎCS „Bulgari Winery”
SRL nu a achitat plățile obligatorii către Fondul Viei și Vinului în sumă de 577 334
de lei și că nu a prezentat la Serviciul Fiscal de Stat rapoartele privind plățile
menționate pentru perioada F/01/2016, F/02/2016, F/03/2016, F/01/2017,
F/02/2017, F/03/2017, F/01/2018, F/02/2018, F/03/2018, F/01/2019, F/02/2019,
F/03/2019.

A comunicat că la 15 martie 2021, cu scopul asigurării îndeplinirii
obligațiilor fiscale, conform actului de control menționat, Serviciul Fiscal de Stat
a adoptat decizia nr. 666/25 și în aceeași zi (15 martie 2021), pe baza acestei decizii
a întocmit un act prin care au fost sechestrate rezervoarele ÎCS „Bulgari Winery”
SRL în număr de 6 bucăți, în sumă de 1 116 834 de lei.

La 18 martie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a adoptat decizia nr. 666/806, prin care a încasat la buget următoarele sume: 577 334 de lei - plăți obligatorii către Fondul Viei și Vinului, calculate pentru perioada anilor 2016 - 2019; 521 975 de lei - penalitate conform art. 32³ alin. (9) din Legea viei și vinului nr. 57/2006; 5 000 de lei - amenda aplicată ca rezultat al neexecutării cerințelor din citația SFS, conform art. 253 alin. (5) Cod fiscal.

A relatat că la 29 martie 2021, a contestat în ordine prealabilă decizia Serviciului Fiscal de Stat din 18 martie 2021, solicitând, de asemenea, suspendarea acesteia.

Astfel, în motivarea contestației depuse, a menționat că în Codul fiscal lipsește vreo normă care să acorde Serviciului Fiscal de Stat dreptul de a efectua controale și de a adopta decizii în chestiuni legate de achitarea contribuțiilor la Fondul Național al Viei și Vinului. În afară de aceasta, lipsește vreun act normativ care să stipuleze că autoritatea fiscală are dreptul să echivaleze contribuțiile la Fondul Viei și Vinului cu impozitele sau alte plăți prevăzute de Codul fiscal. În contestație, a invocat, de asemenea, că Serviciul Fiscal de Stat în mod abuziv, prin decizia contestată, a încasat contribuțiile la Fondul Viei și Vinului în buget, deoarece în conformitate cu art. 32³ alin. (12) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, aceste contribuții se încasează în beneficiul Instituției Publice „Oficiul Național al Viei și Vinului” și nu în bugetul public național.

La 15 aprilie 2021, pârâtul, pe baza rezultatelor examinării contestației menționate, a emis o decizie, prin care a respins-o și a menținut decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 666/806 din 18 martie 2021, inclusiv, a respins solicitarea privind suspendarea executării deciziei.

A afirmat că pârâtul, în motivarea deciziei emise, a specificat că dreptul Serviciului Fiscal de Stat de a efectua controale privind calcularea corectă, transferarea completă și în termen a contribuțiilor la Fondul Național al Viei și Vinului este prevăzut la art. 133 pct. 14²) Cod fiscal, potrivit căruia Serviciul Fiscal de Stat efectuează alte tipuri de controale, în afară decât cele specificate la punctele 14) și 14¹), stabilite în sarcina Serviciului Fiscal de Stat prin acte normative speciale.

La rândul său, conform art. 32³ alin. (10) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, Serviciul Fiscal de Stat aplică măsurile de executare silită a datoriilor și penalităților calculate ale plătitorilor de contribuții obligatorii către fond similare celor prevăzute în titlul V din Codul fiscal, iar alin. (11) din același articol prevede că gestionarea colectării contribuțiilor de la plătitori, evidența contribuțiilor, calculele penalităților, precum și urmărirea datoriilor către fond se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat similar modului stabilit conform legislației fiscale pentru administrarea impozitelor și taxelor.

A considerat că, în virtutea Codului fiscal, pârâtului nu i-a fost acordat în mod direct dreptul de a efectua controlul fiscal privind calcularea corectă, transferarea integrală și în termen a plăților obligatorii către Fondul Viei și Vinului.

A remarcat că invocarea de către pârât, pentru a-și argumenta poziția, a prevederilor art. 133 alin. (2) pct. 14) și 14²) Cod fiscal este una eronată, deoarece în realitate această normă nu îi acordă dreptul menționat pârâtului.

A evidențiat că, reieșind din prevederile art. 6, 9 și 133 Cod fiscal, plățile către Fondul Viei și Vinului nu fac parte din categoria de impozite și taxe, prin urmare, nu fac obiectul administrării fiscale (sau nu sunt cuprinse în noțiunea juridică a termenului „administrare fiscală”), ceea ce înseamnă că atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în domeniul administrării fiscale, atribuții prevăzute la art. 133 alin. (2) pct.14) și 14²) Cod fiscal (norme pe care le invocă Serviciul Fiscal de Stat în actele administrative contestate), nu vizează plățile către Fondul Viei și Vinului.

Astfel, a accentuat că pârâtul a utilizat norme de drept necorespunzătoare din Codul fiscal pentru a-și motiva poziția referitoare la legalitatea efectuării în cadrul ÎCS „Bulgari Winery” SRL a controlului fiscal privind calcularea corectă, transferarea integrală și în termen a plăților obligatorii către Fondul Viei și Vinului.

Invocarea de către pârât, în actele administrative contestate, a prevederilor art. 32³ alin. (10) și (11) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, de asemenea, este una eronată.

Așadar, în practica sa, Curtea Constituțională a menționat - câmpul de aplicare a art. 46 din Constituția Republicii Moldova este același cu câmpul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană (paragraful 34 din decizia Curții Constituționale nr. 62 din 11 iunie 2020). Curtea Europeană a menționat că obligațiunea de achitare a contribuțiilor reprezintă, în principiu, o ingerință în exercitarea dreptului garantat de alineatul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, și că o astfel de ingerință este justificată în conformitate cu alineatul (2) din acest articol, care prevede în mod direct excepțiile în privința achitării impozitelor sau a altor contribuții. Ingerința, însă, trebuie să asigure un „echilibru corect” între cerințele intereselor generale ale societății și cerințele de apărare a drepturilor fundamentale ale omului. Prin urmare, obligațiunea financiară care derivă din colectarea impozitelor sau a altor contribuții poate afecta garanția consfințită în această prevedere, dacă pune o povară exagerată pe persoana fizică sau juridică respectivă sau îi periclitează grav situația financiară (Arnot ș.a. vs Franța, 15 ianuarie 2015, paragrafele 23-24; Petro-M SRL și Rinax-TVR SRL vs Republica Moldova (decizie), 28 februarie 2017, paragraful 17).

Având în vedere jurisprudența europeană menționată, normele de drept internațional și ținând cont de faptul că în conformitate cu art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, dacă există neconformități între tratatele și acordurile privind drepturile fundamentale ale omului, la care Republica Moldova este parte, și legile interne, atunci normele internaționale au prioritate, a considerat că prevederile art. 32³ alin. (10) și (11) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, care împuternicesc autoritatea fiscală să perceapă plăți nefiscale (sau plăți care nu sunt prevăzute în Codul fiscal), nu sunt aplicabile, întrucât contravin jurisprudenței europene sus-pomenite, precum și art. 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

A mai notat că pârâtul nu s-a pronunțat în decizia din 15 aprilie 2021 în partea ce ține de contestația ÎCS „Bulgari Winery” SRL cu privire la faptul că Serviciul Fiscal de Stat a încasat, în mod abuziv, prin decizia contestată din 18 martie 2021, taxele către Fondul Viei și Vinului în buget, întrucât în conformitate cu art. 32³ alin. (12) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, aceste taxe se percep în beneficiul

Instituției Publice „Oficiul Național al Viei și Vinului” și nu în bugetul public național.

La 29 martie 2021, a contestat la Serviciul Fiscal de Stat decizia nr. 666/806 din 18 martie 2021.

La 15 aprilie 2021, pârâtul, pe baza rezultatelor examinării contestației menționate, a emis o decizie, prin care a respins-o și a menținut decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 666/806 din 18 martie 2021.

Astfel, a remarcat că a respectat procedura prealabilă de soluționare a acestui litigiu administrativ, prevăzută la art. 268, 269, 273 Cod fiscal.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 6, 9, 133 Cod fiscal, art. 7, 19, 20, 196, 206, 208, 209, 224 Cod administrativ, 32², 32³ din Legea viei și vinului nr. 57/2006.

A solicitat anularea actului de control fiscal nr. 3-602254 din 19 februarie 2021, actului de sechestru ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale din 15 martie 2021, deciziei nr. 666/25 din 15 martie 2021 cu privire la asigurarea stingerii obligației fiscale, deciziei nr. 666/806 din 18 martie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de ÎCS „Bulgari Winery” SRL, deciziei nr. 128 din 15 aprilie 2021 pe marginea contestației împotriva deciziei nr. 666/806 din 18 martie 2021.

Prin cererea din 22 iulie 2021, ÎCS „Bulgari Winery” SRL a solicitat diminuarea plăților încasate de către Serviciul Fiscal de Stat, și anume, a contribuției restante în cuantum de 310 910 de lei cuvenită Fondului Viei și Vinului pentru perioada 2016 - 2019, precum și a penalității în sumă de 38 239,30 de lei, redusă în temeiul art. 953 din Codul civil.

În motivarea acesteia a menționat că organul fiscal la încasarea majorărilor de întârziere/penalităților nu a ținut cont de termenul de prescripție special de 6 luni, în vigoare până la adoptarea la 1 martie 2019 a Legii de modernizare a Codului civil.

Astfel, organul fiscal nu era în drept să calculeze și să încaseze penalități pentru perioada anterioară 1 martie 2019, ci doar de la această dată în contextul majorării termenului de prescripție de la 6 luni la 3 ani.

De asemenea, organul fiscal la calcularea contribuțiilor obligatorii în Fondul Viei și Vinului nu a ținut cont de termenul de prescripție de 3 ani prevăzut de art. 391 Cod civil.

Or, în acest sens urmau a fi încasate aceste plăți doar pentru perioada 18 martie 2018 - 18 martie 2021, în sumă totală de 310 910 de lei.

A considerat că, în speță, sunt aplicabile normele menționate, deoarece prevederile Legii viei și vinului constituie parte componentă a legislației civile și nicidecum fiscale, concluzii ce rezidă și din faptul că contribuțiile în Fondul viei și vinului nu se circumscriu impozitelor sau plăților regăsite la art. 6 Cod fiscal.

Prin încheierea protocolară din 22 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de terț Instituția Publică „Oficiul Național al Viei și Vinului”.

Prin hotărârea din 9 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea de contencios administrativ.

Au fost anulate deciziile nr. 666/806 din 18 martie 2021 și nr. 128 din 15 aprilie 2021 emise de Serviciul Fiscal de Stat în partea ce depășește suma de 310 910 de lei cu titlu de contribuție obligatorie în Fondul Viei și Vinului, precum și suma de 38 293,30 de lei cu titlu de majorare de întârziere (penalitate).

În rest, acțiunea de contencios administrativ a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, Serviciul Fiscal de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 9 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat și menținută hotărârea din 9 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că din moment ce contribuția obligatorie în Fondul Viei și Vinului este distinctă de impozit/taxă, rezidă că aceasta dispune de o conotație civilă, în particular, o asemenea concluzie derivă din analiza naturii juridice a respectivei plăți în lumina Legii viei și vinului.

De fapt, Legea viei și vinului confirmă o atare concluzie enunțând despre „datorie către Fond” susceptibilă spre încasare silită de către organul fiscal similar impozitelor și taxelor. Instaurarea procedurii analogice impozitelor și taxelor și punerea în sarcina organului fiscal a obligației de urmărire a datoriilor către Fondul Viei și Vinului lasă intactă natura juridică civilă a respectivelor plăți și nicidecum nu o metamorfozează în una de sorginte fiscală.

Respectiv, prevederile art. 264-265 Cod fiscal cu privire la termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale nu sunt aplicabile cazului.

Prima instanță și instanța de apel au evidențiat că sunt aplicabile cazului deferit judecării reglementările Codului civil cu privire la prescripția extinctivă de 3 ani vis-a-vis de datoria de bază (contribuțiile obligatorii) către Fond și de 6 luni pe marginea penalității/majorării de întârziere.

Dat fiind faptul că sumele datorate restante au fost formate pentru anii 2016 - 2019, în lumina principiului acțiunii legii în timp, sunt incidente dispozițiile art. 267 și art. 268 lit. a) Cod civil, în redacția legii în perioada vizată, care prevede că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată dreptul încălcat este de 3 ani. Se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalității. Prin Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 de modernizare a Codului civil, a fost extins termenul de prescripție în privința penalităților la 3 ani (fiind exclusă din categoria celor speciale prescripția în privința penalităților). De asemenea, Codul civil a reglementat instituția juridică a reducerii penalității de către instanța de judecată.

Pe cale de consecință, luând în considerare reglementările legale aplicabile speței, instanța de fond și instanța de apel au concluzionat că sunt pasibile spre încasare de către organul fiscal suma de 310 910 de lei cu titlu de contribuție obligatorie în Fondul Viei și Vinului, precum și suma de 38 293,30 de lei cu titlu de majorare de întârziere (penalitate), urmare a reținerii termenului prescripției

extinctive civile și ca efect al reducerii penalității disproporționat de mari (datoria de bază fiind aproape echivalentă cu suma penalității).

La 18 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintată de ÎCS „Bulgari Winery” SRL, ca fiind neîntemeiată.

La 25 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintată de ÎCS „Bulgari Winery” SRL, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că sunt pasibile spre încasare de către organul fiscal suma de 310 910 de lei cu titlu de contribuție obligatorie în Fondul Viei și Vinului, precum și suma de 38 293,30 de lei cu titlu de majorare de întârziere (penalitate), urmare a reținerii termenului prescripției extinctive civile și ca efect al reducerii penalității disproporționat de mari (datoria de bază fiind aproape echivalentă cu suma penalității).

A remarcat că nerespectarea de către ÎCS „Bulgari Winery” SRL a prevederilor art. 32³ din Legea viei și vinului nr. 57/2006 a fost constatată de către Serviciul Fiscal de Stat în urma executării hotărârii Curții de Conturi cu privire la Raportul auditului conformității gestionării mijloacelor Fondului Viei și Vinului nr. 57 din 24 octombrie 2019 (în vigoare din 22 noiembrie 2019, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 346-351 art. 49 din 22 noiembrie 2019), ce a servit temei pentru inițierea controlului fiscal, și anume: entitatea este subiect al contribuției obligatorii în Fondul Viei și Vinului; neprezentarea dării de seamă Forma CFV. Entitatea este subiect a contribuției obligatorii în FVV; în perioada anului 2018 entitatea a livrat 2 458 289 litri de vin și 25 087 litri alcool absolut, livrările date fiind obiectul calculării contribuției obligatorii în FVV, totodată în anul 2018, entitatea a procurat 6817 tone de struguri.

Contribuția obligatorie în FVV care urma a fi calculată/achitată pentru anul 2018 este 490 477 de lei ($2\,458\,289 * 0,1 + 25\,087 * 1,6 + 6817 * 30$).

A menționat că entitatea nu a prezentat dările de seamă Forma CFV pentru perioadă fiscală A/2016 - A/2019.

A evidențiat că, aplicând speței prevederile art. 953 Cod civil, instanța de apel nu a reținut că la 31 martie 2021, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (8) Cod fiscal și în baza deciziei nr. 21/667/T/477 din 19 martie 2021, prin nota de transfer nr. 4200000195 din 30 martie 2021, a fost efectuată achitarea majorării de întârziere în suma de 528 903,01 de lei.

Totodată, a considerat că este eronată și concluzia instanței de judecată că în privința ÎCS „Bulgari Winery” SRL nu sunt aplicabile prevederile art. 264-265 Cod fiscal.

A afirmat că prevederile art. 264 Cod fiscal cu privire la termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale sunt aplicabile pentru

determinarea contribuțiilor obligatorii la Fondul Viei și Vinului și calcularea penalităților pentru neplata contribuțiilor obligatorii la Fond.

Articolul 264 alin. (2) Cod fiscal, prevede că termenul de prescripție nu se extinde asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale ori nu a fost prezentată.

La caz, intimata ÎCS „Bulgari Winery” SRL nu a prezentat dările de seamă privind calcularea contribuțiilor obligatorii în Fondul Viei și Vinului (Forma CFV) pentru perioadele F/01/2016, F/02/2016, F/03/2016, F/01/2017, F/02/2017, F/03/2017, F/01/2018, F/02/2018, F/03/2018, F/01/2019, F/02/2019, F/03/2019, respectiv, nu a calculat și nu a achitat contribuțiile obligatorii în Fondul Viei și Vinului în sumă totală de 577 334 de lei.

Prin urmare, nu poate fi reținută concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că art. 264-265 Cod fiscal nu sunt aplicabile cazului, deoarece atribuția Serviciului Fiscal de Stat de administrare a altor plăți nefiscale, precum este și contribuția la fondul viei și vinului, se realizează în limitele reglementate de legislația specială, Legea viei și vinului nr. 57/2006 și Codul fiscal.

A precizat că, în realizarea funcției de administrare sau gestionare a contribuției la fondul viei și vinului, se aplică reglementările privind efectuarea controlului fiscal în modul general stabilit.

În această ordine de idei, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să efectueze controale pentru verificarea corectitudinii calculării și achitării integrale a contribuțiilor la fondul viei și vinului în termenii de prescripție prevăzuți de art. 264 Cod fiscal, respectiv, să întreprindă măsuri de executare silită, în termenii prevăzuți de art. 265 Cod fiscal.

A considerat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de organul fiscal, acordând prioritate intimitei.

La 10 ianuarie 2023, în adresa ÎCS „Bulgari Winery” SRL și IP „Oficiul Național al Viei și Vinului” a fost expediată copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 9 vol. II), fiind recepționată de IP „Oficiul Național al Viei și Vinului” la 16 ianuarie 2023 și de ÎCS „Bulgari Winery” SRL la 17 ianuarie 2023, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 10-11 vol. II).

La 9 februarie 2023, ÎCS „Bulgari Winery” SRL a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat și menținerea deciziei instanței de apel.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, IP „Oficiul Național al Viei și Vinului” nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 iulie 2022, în ședință publică (f. d. 209 vol. I).

La materialele dosarului lipsesc date care ar confirma notificarea copiei dispozitivului deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău către participanții la proces.

Cert este și faptul că la 18 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 236-239 vol. I).

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 11 noiembrie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 235 vol. I).

Se mai constată că la 25 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-6 vol. II).

Astfel, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron